FOGLALAS HELYETT AZ ADÓSSÁGRENDEZÉS TÖRVÉNYES VÉDELMET A TERMÉNYÁRAK KÖLTSÉGEN FELÜL EMELÉSET — A KÖZIGAZGATÁS EGYSZERŰSÍTÉSET, AZ ADÓTERHEK CSÖKKENTÉSET — AZ IPARI CIKKEK S A VASUTI FUVARDÍJAK LESZÁLLÍTÁSÁT!

Farmer Tudositó

A LONDONI buzakonferencia egy teljes heti tanácskozás után sem tudott boldogulni a buza legalacsonyabb árszinvonalának megszabásával. Argentina ellenkezése dacára az ár-minimum megszabása mellett foglaltak állást a többi országok megbizottai. Eddig egyetlen "eredmény", hogy a római konferencián lefektetett megállapodást ujraszövegezték, azonban lényegesebb változtatások nélkül.

•

ALBERTA miniszterelnöke, Brownlee, határozottan ellene szegült Ottawa azon felhivásának, hogy a tartományok hagyják jóvá és saját törvényhozásaikban is szavaztassák meg a "Marketing Act"-et. Ugyancsak tartózkodó magatartást árult el Nova Scotia és Prince Edward Island, mig a többi tartomány magáévá tette a javaslatot. Weir birodalmi földmüelésügyi miniszter hosszas rábeszélésre lényegtelen változtatásokkal ter jeszti parlament elé a sokat vitatott törvényjavaslatot, melyet a liberális képviselők — egy-két kivétellel — haláiraitéltek.

•

ONTARIO dohánytermelői nagy érdeklődéssel figyelik a Stevens-féle vizsgálat fejleményeit. Az Imperial Tobacco vállalat vezetőinek vallomásából ugyanis megállapitották, hogy nemzetközi nyerészkedők nyomására szoritották le 40 centről előbb 28-ra, majd pedig 14 centre a dohány fontjának nagybani árát. A tanuvallomások alapján a new-yorki igazgatóság határozata folytán tették ezzel a lelketlen üzlet-politikával tönkre a dohánytermelőket.

•

EZER millió 140 ezer bushel buza lesz augusztusban a világ megtáraiban felhalmozva a szak értők egybehangzó becslése szerint. Ebből Kanadára 187, az Egyesült Államokra 255, az európai államokra 350, Argentinára 143, Ausztráliára 65, a világ más tájaira pedig 140 millió bushel esik. Mult augusztusban száz millió bushellel volt kevesebb az Európában elraktározott kenyérmag mennyisége, viszont tavaly Amerika területén termett jelentékenyen több, mint amennyi az idén várható. Mégis 20 millió bushellel lesz több az idén a tárházakban a mult augusztusi 1,120 millió bushellel szemben.

•

KELET-Kanada gazdái is termelhetnek szép sikerrel gabonát, ha megfelelő vetőmagot választanak és ha földjüket a tapasztalat szerint legmegfelelőbb módon müvelik. Tavaszi buzából az Ottawában kitenyésztett Garnet 652-es fajta vált be legjobban: durum, azaz makaróni buzából a Goose; zabból az Alaska avagy Banner fajták; árpából az O.A.C. (Ontario Agricultural College) vagy Charlottentwon fajták. Kivánatra készséggel küldünk angol tanácsadó füzeteket a keleti gabonatermesztés lehetőségeiről.

•

480 FŐ hizott marha volt azon az első teherhajón, mely a mult hét elején az idén elsőnek hagyta el Montrealt, hogy a St. Lawrence folyón Anglia piacain kerüljön eladásra. Ezzel az év eleje óta nem kevesebb, mint 15.100 kanadai hizómarha került a szigetországban eladásra.

•

AZ EGYESÜLT Államok területén május elején egy és félmilliió kanadai buzát tároltak a mag tárakban, mig Kanadában két és egynegyed millió bushel amerikai buza várt továbbitásra.

•

A SERTÉSTENYÉSZTÉS terén az idén némi fellendülés tapasztalható, mint 1933 első 19 hetében. Május 10-ikéig ugyanis 1,161,623 disznót osztályoztak s adtak el az ország területén, mig 1933 első 19 hetében 5,841-el ke vesebbet.

•

A MALMOK is valamivel több lisztet őröltek az idén, mint a mult év első harmadában. A havi átlag egy évvel ezelőtt kereken egymillió hordó, azaz kétmillió 96 fontos zsákot tett ki. Az idei havi átlag 65 ezer hordóval, azaz 130 ezer zsákkal magasabb. Négy és háromnegyedmillió bushel buza szükséges ennek a lisztmennyiségnek az előállitásához.

•

A FAJTISZTA törzskönyvezett, azaz "registered" haszonállatok száma jelenleg 26,357 Kanadában. Ennek legnagyobb része szarvasmarha, majd sorrenben ezüstrókák, sertések, juhok, lovak, szárnyasok és kecskék következnek. A tavalyi adatokkal szemben 1,200 állattal többet törzskönyveztek az idén.

•

MAUTNER-féle valódi "Turkesztán" sárga cukordinnye magvainkat ugyszólván szétkap kodták előfizetőink. Ezennel is felhivjuk az érdeklődőket, hogy siessenek igényüket az előfizetés beküldésekor bejelenteni. — Ezen uj faj cukordinnye a legkorábbi az összes zöld husu dinnyék között. Kanada éghajlatának a legjobban megfelel. Husa nagyon édes és omlós, amelynek szine gyönyörü világos zöld és egész a héjáig élvezhető. A növényei nagyon bokrosak és dusak, amelyek a szárazságot kitünően birják. Ezen dinnye faj 57 nap alatt beérik, ahol a más fajok 75-től 110 napig érnek. A dinnye tenyésztésére az alábbi rövid utmutatást adhatjuk: Trágyával jól összekevert földbe, 4-5 láb távolságnyira fekvő halmokba, vagy fészkekbe ültessük be a magot. Mikor a magvak már kikeltek és a növények megerősödtek, hagyjunk meg csak 4-5 növényt egy halomba. Mihelyt a főinda a 4-5 levélhosszat eléri, ajánlatos a harmadik levél fölött visszacsipni, ezzel a müvelettel a termővirágok gyorsabban jönnek és fejlődnek. Esőben vagy harmatban a dinnyében járni nem tanácsos.

Vessük a fenti módon, amint a föld kissé felmelegedett és gondosan takargassuk a fészkeket hideg éjszakák előtt.

•

A VAS MEGYEI Sárvár községben baromfiexport-piacot létesitenek a gazdák. Kéthetenkint sa játmaguk adhatják el baromfiés tojásáruikat, az exportőr pedig azon az áron köteles vásárolni, amelyet a Külkereskedelmi Hivatal jegyez.

•

AZ ÓHAZA baromfikivitele 48 milliót tett ki, tehát érdemes vele foglalkozni. Különösen az angol piacra való tekintettel a pulykatenyésztésre vetették ma gukat a gazdák, akik a fehér pulyka helyett kivitelre fekete s bronzpulykát, valamint gyöngytyúkot tenyésztik ujabban.

•

CHILÉBEN félmillió juhot akarnak kiirtani. A juhtenyésztés ugylátszik ugyanarra a sorsra jutott, mint a kávétermelés. Az értékesités nehézségei miatt elpusztitják az állományt, hogy a megmaradt mennyiséggel tarta ni tudják az árakat. Hirt adtunk már arról, hogy Irországban 200 ezer vágómarhát akarnak megsemmisiteni, most pedig Chile elhatározta félmillió juh elpusztitását, mivel az ottawai egyezmény megsemmisitette a délamerikai huskivitel lehetőségét. A juhtetemekről a faggyut leszedik, a többi részt pedig elégetik.

WINNIPEG, Man.

A református egyház a "Protestáns Nőegylet" rendezésében május 16.-án, szerdán este 7 órai kezdettel fogja müsoros teaestély keretében megünnepelni az "Anyák napját" a Point Douglas templomban. Az ünnepségre és teaestélyre minden magyar honfitársunkat szeretettel meghivja a **Rendezőség.**

LETHBRIDGE, Alta

A lethbridgei Első Magyar Betegsegélyző Egylet rendes havi gyülését minden hó első vasárnapján tartja. A legutóbbi közgyülés tisztviselőkké választotta a következőket: Tóth Lajos elnök, Holló János alelnök, Fóris István jegyző, Csenger László pénztárnok, Tarnóczi Ferenc ellenőr, Kohály Ferenc és Beke István bizottsági tagok.

Beteg látogatók a hármason Gál András, a hatoson Béres József. Női beteglátogató: Tamás Istvánné. Küldönc hármason Vojtkó János, hatoson Hornyák László.

A vidéki tagokat felkéri az egylet vezetősége, hogy minden levelet erre cimre küldjenek: Steve Fóris Box 370 Hardieville, Alta.

KÉRT MÁR ISMERŐSEI RÉSZÉRE INGYEN MUTATVÁNYSZÁMOT?

ANYÁK NAPJÁN

IRTA: TORKOS VINCE, White Fox, Sask.

Hej, ha tudná
Édesanyám —
De messze van
Szaszkacsován!
Megszakadna
A jó szive
Kivándorolt
Fia után...

Hajnaltól alkonyig
"Bizi" vagyok
Majorságban,
Szántóföldön;
Töröm magam,
Szorgoskodom,
Hogy a válság
Meg ne öljön.

Mégis ilyen
Tavasz-tájon
Nem birom ki,
Meg ne szálljon
A honvágynak
Gondolatja ...
Jó az Isten,
Megmondhatja.

Repes szivem
Hallatára
Annak, hogy az
"Anyák Napjá"-n
Fiatalok
A falunkban
Megünneplik
Édesanyjok'.

Mondja meg a
Galambomnak,
Kérges kezére
Ha csókot ad:
Áldja meg az
Én Istenem —
Menjen férjhez,
Rám ne vessen.

Nem ugy történt
'Hogy álmodtuk,
Tisza partján
Kifundáltuk.
A becsler-élet
Biz' az nehéz:
Sok a tövis,
Kevés a — pénz!

A galambom
Rám se nézne,
Nincs már nékem
Bajúszom se;
Férfi-diszre
Itt nem adnak,
Csupasz az
Északi divat.

Ha én rólam
Beszélgetnek,
Ne rijjanak
Mindig kendtek —
Hazamegyek
Én még egyszer,
Ha a hideg
Nem veszejt el.

Addig is éd's
Szülém, anyám,
Adjon Isten,
Bármit kiván!
Csak a szive,
A jó szive,
Ne fájjon a
Fia után ...

HARMADIK ÉVE ÖRVENDEZTETJÜK MEG KERTÉSZKEDŐ ELŐFIZETŐINKET KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ, CSIRAKÉPES

INGYEN KONYHAKERTI VETŐMAGVAK

szétosztásával. — 80 cent értékü magot kaphat ajándékba!

Éppen a megélhetéssel folytatott nehézségek könnyitése céljából határozta el a "Kanadai Magyar Ujság", hogy mindazon olvasóinak az idén is teljes konyhakertre elegendő vetőmagot ad ajándékba, ha előfizetésének rendezése cimén két dollárt KÖZVETLENÜL a kiadóhivatalba beküld. Az egyik nagy kanadai magkereskedéssel kötött megállapodás értelmében több mint 80 cent értékü, kiváló minőségü vetőmagot küldünk ki postai bérmentesitéssel mindazoknak, akik ezt a kinálkozó alkalmat nem akarják elszalasztani. A tizennyolc fajta konyhakerti vetőmag-gyüjtemény a következőkből áll:

1. BAB (zöld avagy vajbab), "Improved Golden Wax", 1 ounce sulyu csomag, különösen korai, egy láb magasra növő, bőtermő bokros fajta.
2. BORSÓ (zöldborsó) "American Wonder" 1 ounce sulyu csomagban, egyike a legnépszerübb, korai fajtáknak, mely a legészakibb vidéken is bőtermést biztosit.
3. HAGYMA (vöröshagyma) "Jellow Globe Danvers" 1 nyolcad ounce csomagban, bőtermő, télire is nagyszerüen eláll.
4. KALARABÉ "White Vienna Kohl Rabi" 1|8 ounce, zamatos, nagy termést ad, nem fás, nem pudvás fajta, nyersen is igen élvezetes.
5. KAPOSZTA "Danish Ball Head" 1|8 ounce, nem kevesebb, mint 1000 fontot nyomó termést ad, hatalmas, kemény fejeket igér.
6. KUKORICA (csemege- vagy asztali tengeri) "Golden Bantam" 1 ounce, elismerten a legkiválóbb amerikai minőségü, 7 inch hosszura megnövő csutkán 8 soros ízletes termést ad.

Kivánatra eredeti óhazai Hatvani-féle fekete kukoricából küldhetünk egy próba-csomagot azoknak, akik tavaly még nem próbálták ki ezt a kiváló fekete-szemü csemegét. Irja meg a rendeléskor, hogy a Hatvani, avagy "Golden Bantam" kukorciamagot kivánja!

7. PAPRIKA (husos zöldpaprika) "Bull Nose or Large Bell" két láb magasra növő száron 3 inch hosszu és 2 inch átmérőjü édes zamatu gyümölcsöket hoz, töltött paprikának, ugyszintén nyersen is kiváló.
8. PARADICSOM "Earliana", a legkiválóbb korai, gyönyörü vérvörösre érő fajta, mely idejében való kacsozás esetén igen bőtermő.
9. PASTERNÁK "Half Long Guernsev" 1|4 ounce, a Kanadában legjobban bevált, 10 inch hosszu változat, amely egész télre eláll.
10. PETREZSELYEM, valódi tengerentuli "Turnip Rooted Parsley", melyet meg sem vásárolhat a magkereskedésben. Gyökere ízletes, zöld levele pedig valóságos tárháza az élet-erősitő "Vitamin"-nak. Jó magyar leves el sem képzelhető petrezselyem zöldje nélkül!
11. RETEK (asztali retek) "Sparkler White Tip", 1|4 ounce, a legrohamosabban növő kerti gyümölcs" mely minden héten friss termést ad, ha bizonyos időközökben vetjük.
12. SALÁTA "Black Seeded Simpson" 50 láb hosszu sor vetésére elegendő, nagyfejü, korai fajta, kiválóan gyenge minőségü.
13. SÁRGARÉPA "Chantenay Half Long", 1|4 ounce, a legfinomabb zöldségfélék egyike, melynek nyers állapotban való fogyasztása is igen egészséges.
14. SPENÓT (laboda vagy paraj) "Bloomsdale or Savoy" 1|4 ounce, a legkorábbi főzelékfélék egyike, melyet már a legelső tavaszi napon elvethetünk, majd később utána vethetünk, hogy egész nyárra elláthassuk magunkat ezzel a rengeteg "vitamin" táplálóanyaggal rendelkező veteménnyel.
15. SÜTŐTÖK "Sugar Pie-Pumpkin" 10 inch átmérőre növő cukor-édes csemege, mely nemcsak sütve, hanem sült-tésztában is elsőrendü.
16. TÖK (tökkáposzta) "Long White Trailing", tiz fészekre elegendő mag, mely megfelelő gondozás esetén még az északi vidékeken is kiválóan finom termést ad.
17. UGORKA "Improved Long Green", savanyitásra a legkiválóbb fajta.
18. VÖRÖSRÉPA (cékla) 1|4 ounce, mely mintegy 25 láb hosszu sor vetésére elegendő, télire is eláll.

A fenti kerti magvakon kivül GYÖNYÖRÜ VIRÁGMAGOKAT is küldünk ki, szintén bérmentve, mindazoknak a honfitársainknak, akik EGY és FÉLÉVI előfizetést, azaz $3.00-t küldenek be kiadóhivatalunkba az előbb felsorolt és a következő magokért:

TIZENKÉT SZEBBNÉL-SZEBB VIRÁGFAJTA, ugymint 1. Buzavirág (Bachelors Button), 2. Diszmák (Poppy) 3. Futóka (Climbers), 4. Kék nefelejts (Forget-me-not) 5. Mályva (Holyhocks) 6. Oroszlánszáj vagy tátika (Snapdragon) 7. őszirózsa (Aster) 8. Petunia. 9 Rezeda (Mignonett) 10. Szalmavirág (Everlasting), 11. Szarkaláb (Larkspur) és 12. Viola.

Ismételten hangsulyozzuk, hogy miután a vetőmagvak beszerzése nekünk is kiadást jelent, csakis azoknak küldhetjük meg az értékes gyüjteményt, akik előfizetésük rendezése fejében két, azaz három dollárt közvetlenül kiadóhivatalunknak küldenek be.

FECSKÉK A FALUMBÓL

IRTA: MARÓTHY JENŐ

Nekem igazság szerint két falum volt. Az egyik, ahol kinyitottam a szememet, — ha ugyan kinyitottam. A másik, ahol megláttam a világot, — ha ugyan megláttam. Nagy különbség van a két müvelet között: két országba esik a határuk s a falvak maguk is érzik, mekkora távolság tátong közöttük, hiszen azóta maguk is két országba kerültek. Az egyik ittmaradt nekünk, a másikat elvitték a csehek: de azt már csak ők tudják, jól jártak-e vele, mert bizony nem mindig nyereség oly pénztárcát szorongatni, melyről utóvégre mindenki tudja, hogy másnak a zsebéből való. Huncut állapot ez nagyon és nem lehet rajta segiteni. A nyertes szivesen visszaadná már a zsákmányt, ha nem szükölne tőle, hogy tolvajnak fogják tartani s a kárvallott is visszavenné két kézzel, ami az övé, csak ne volna szégyen, tolvajokkal egyezkedni. Hát ilyen nevezetes okok miatt késik az európai béke.

Késik, bizony késik. És ha az anyának szabad a beteg gyermekét melegebben ölelni, a gyermeknek se szabad megtiltani, hogy forróbb szemmel ne nézzen idegenbe szakadt második szülőfaluja felé. Ott most nyilik a hárs és a szelidgesztenye. Fehérvirágu szederindák kigyózva küldik hajlékony testüket az Éles-hegy kupjáról legörgetett öreg sziklák közé. Szanaszét a kertekben friss gyümölcsöt kötnek a fák. A patak záporesőtől torlott vize hullámnyeregre kapva sodorja az uj fahid alá a fiatal halakat. S a lazak felől váltott paripákon hozza a szél a hegyifü illatát ... Hanem Fojtyik Jano mindeme természeti változásokról nem hajlandó tudomást venni. Lassu, tempós léptekkel hajtja egy bürökszárral a tehenét, Fajalkát, s közben hol szeliden, hol dorgálva erkölcsi nevelést ad neki a becsületes barmok illemszabályairól.

— No, no, Fajalka! Csak sem mi éretlenség, Fajalka! Csak egyenesen az uton, Fajalka ... "Na moj dusu", hát mi lelt ma téged, Fajalka?

Fajalka durcásan rázta a fejét a nyakára alkalmazott kolomppal, mely eredetileg bögre volt, amig ki nem lukadt, akkor azonban cigányszöget akasztottak a nyilásába s kolomp lett belőle.

— Ohó! — kiáltja Jano. —Tudom, hogy mit akarsz. — Te megint a csalamádéba akarsz menni! De abból nem lesz semmi!

Fajalka felháborodva néz hátra, hogy igy leleplezték s nagyot csap a farkával Jano szeme közé.

— Mit? Még te csapkodsz?— kiáltja baltenyerét az arcára tapasztva Jano. — Még neked van csapkodni való? Nesze! Nesze!

Veri a bürökkel Fajalkát, Fajalka futásnak ered, de azután megelégeli az egyenlőtlen küzdelmet, felrug egyszerre mind a két hátsó lábával s Jano kalapja karikázva repül az árokba.

Hah! Ez nagy sértés! Lerugni a gazda fejről a kalapot. És ugyan mi lett volna, ha véletlenül a fogát rugta volna ki. Zatraceni!

— Szakadjon ki a nyelvem, ha még egy szót vesztegetek rád — dörmögi Janó és elveti kezéből a rostákká paskolt bürköt.

— Tessék! Még neki áll feljebb! — Fujja ki a bosszuságát párás orrlyukain keresztül Fajalka.

Most haragban vannak. A mester és neveltje. Fajalka lesütött szemmel poroszkál az uton, Jano komor arccal utána. Vajjon mikor fognak kibékülni?

De ez csak álom. Álom a Rákóczi-uton. — Fojtyik Janoról s a tehenéről.

Valamikor ilyentájban indultunk haza Pestről a nagyvakációra.

Gyarmaton János kocsis várt az állomáson a két sötétpej lóval és a piros ülésü brummerrel, melyen frissen mosott porköpönyegek és párducbőr csikozásu plüsstakarók egészitették ki az ünnepi lószerszám pompáját.

Jánosban különben ezek a gyarmati utak mindig vegyes hangulatot keltettek. Ilyenkor ki kellett fognia a lovakat a mezei munkából, ami magában véve nem lett volna baj, mert diákokat mégis csak könnyebb fuvarozni, mint szénát, de már a kocsis gunyát a pokol fenekére kivánta, mert a hozzávaló struc tollas kalap hátralógó szalagjaira valamelyik élesnyelvü falusi menyecske azt a kádenciát találta mondani, hogy ilyet csak kisasszonyok viselnek. János pedig egész életében sokat adott a menyecskék véleményére s közöttük az égboltozat minden csillagáért se akart volna kisasszonynak bizonyulni. Másrészt azonban volt Gyarmaton egy kocsma a Nagyhid-uccában ahol ritka minőségü kadarkát mértek. Ez megint jó volt. Ugy ám, de nem lehetett belőle a felképeltetés kockázata nélkül any nyit inni, amennyi jól esett volna. Ez pedig megint öreg hiba volt. Igy hát aztán szegény boldogtalan Jánosnak utoljára is annyi mindenre kellett ügyelnie a gyarmati uton, mint a mohamedánnak az Alsiráth hidján. Ihatott, de be nem rughatott; hajthatott, de nem az árokba; a kocsiskalapot pedig utközben kétszer is ki kellett cserélnie a hétköznapi kalapjára: befelé jövet a tanitóék kertje mögött, kifelé menet pedig Ebeck után, mert arrafelé már fel-feltünedez tek tarka hátikosarakkal a lukovkai menyecskék és elvitte a fene azt a kocsist, akit azok méltatlan viseletben láttak.

A lovak büszke ügetésben vitték a kocsit Zsélyig: addig tartott az országut és a reprezentáció. Azontul azonban lépésben váltott Borcsa, a rudas — s a Csalfa, a párja megértő filozófiával követte példáját, János pedig pipára gyujtott s a gyeplőt a fékező rézgomjára akasztotta.

Igy ment ez Ebeckig. Ott aztán az utszéli topolyfák büszke sudarai előtt hirtelen kitárult a lukovkai völgy. Az arcunkat édes lehelet csapta meg. A szivünk mélyet dobbant, János viszont kipödörte a bajuszát, meg huzta a gyeplőszárakat s ide nézzetek világ szoknyái és lábikrái és gyühé vágtatva Lukovka felé!

És mindennek el kellett múlnia ...

A lukovkai völgy helyett marad a Rákóczi-ut hátul a keleti pályaudvar félkörives üveghomlokzatával, melynek közepébe ágyazva a tehetetlenség perceit. A Baross-szobor tövében mintha mégis volna valaki.

Két gombakalapos atyafi nézegeti egymást és a szobrot.

Bizony a falumból valók: Fojtyik Jano az egyik és Belicz Gyuro a másik. Szótlanul állnak egymás mellett. Fojtyik Janó kiszáradt torokkal nyel egyet, azután egyszerre nehéz lesz a fején a kalap s leveszi. Belicz Gyuro lassu oldalpillantást vet először Foptyik Janóra, azután Baross Gáborra s maga is leemeli a klobukját. Mert ki tudja, nem valami befolyásos ur-e ez valahol a minisztériumban, ha egyszer akkora szobrot emeltek neki s ilyen magas kőra állitották.

— Ej — mondja Jano. — Micsoda kabát van rajta!

— Fain, — int elismerően Gyuro és hozzáteszi: — Ez tudna csak pofont adni ezekkel a tenyerekkel.

— Bizonyisten! — vakarja meg a fejét Jano.

— Hát még ha Lukovkán volna — szólalok meg én is a hátuk mögött. A két földi hátranéz és elmosolyodik. Fojtyik Jano kinyujtja a kezét és megrázza az enyémet, Belicz Gyuro is követi a példát s közben csak ennyit mond, hogy: no. De ebben a no-ban és a hozzákapcsolt erős kézszoritásban sok felesleges beszédnél hatalmasabban él, mennyire megtiszteli ember az embert, mikor kezet nyujt neki.

— No de ilyet! Hát hogy kerül Lukovka Pestre?

— Vonaton! — mondja Jano hangsullyal, melyet egyedül azok az angolok használhattak, akik először utaztak Manchester és Liverpool gőzvasutján.

— Csak nem történt valami szerencsétlenség?

— Eh! — legyint Gyuro. — Engem kell operálni.

— Operálni? Hát mi a baj, bátya?

— "Csert vic" — mondja bosz szusan Gyuro, ami magyarul se jelent egyebet, mint hogy tudja a halál.

— Ejnye, ejnye, hát ez bizony nem valami jó dolog. És mi ujság Lukovkán?

— Sok minden! — veszi át a szót Jano. — Megdöglött Slamarék üszője.

— Beesett a patakba — toldja meg a vészhirt Gyuro.

— Részeg volt a csordás, — kontrázik Jano.

— Mert becsukták Szlivkánét a dutyiba.

Ennyi ujság valóban elég egy lélekzetre. Érzi ezt a két lukovkai és mindjárt össze is szólalkoznak Slivkáné esete felett.

— Nem a dutyiba csukták, hanem valami krumpliverembe.

— De bizony a dutyiba.

— Majd. Dutyi. Jó lett volna. Verembe csukták.

— Mindegy már, hogy hova csukták, — szólok közbe — de mért csukták be őt?

— Hm — fogja meg alsó fogsorába kapaszkodva az állkapcsát Jano. — Hát miért is csukták be?

— Valamit mondott — dörmögi Gyuro.

— De mit mondott?

— Valamit a füről.

— Igen, a füről, de mit?

— No hát, hogy a fü se nő már ugy, mint husz év előtt.

— Csakugyan ezt mondta!— néz Gyuróra leplezetlen elismeréssel Jano. — Olyan fejed van, mint a légyfogó üveg. No és azután persze becsukták.

— Becsukták? Ezért?

— Ezért bizony. De ez még semmi. De mi történt Paprcskával, a csordással.

— Mi történt?

— Sztrach! Paprcska ettől az időtől kezdve napról-napra leitta magát. És amikor ivott, mindegyre csak azt hajtogatta: Pre pánu Bohu! Mi marad ebből az életből, ha már Szlivkánét is becsukják!... Ami igaz is.

— Igaz bizony — veszi át a szót Gyuro. Emiatt történt az egész baj. Paprcska ittas fővel terelte a marhákat és az üsző beesett a patakba. Beesett és praszk! — megdöglött. Szép komédia volt. Én ugy megmérgelődtem, hogy minden helyet cserélt bennem a gyomromtól a vesémig. — Eredj magad operáltatni Prágába, — mondta a kékkövi doktor — Prágába? gondoltam. — Majd! Bennem ugyan nem fognak a körmeikkel turkálni. Megyek Pestre!

— Agyon is ütöttek volna Lukován, ha Prágába mégy! — szállitja le csendesen Gyuro érdemét Jano.

— Persze, hogy agyon — néz vissza Janóra Gyuro. — Oly dühös volt mindenki a faluban, mint füstöléskor a méhek. — Ugy? — kiáltották az első gazdák az országut közepén. — Hát ide jutottunk, hogy most már egy üsző élete is csak ennyire biztos? A gyerekeink meg közben elfelejtenek magyarul!... Hüh! A végén majd felgyujtották a csendőrlaktanyát. No de azóta tanul is a faluban mindenki magyarul a szopósgyerektől a pipás öregapjáig.

— Magyarul?

— Magyarul hát. Kértünk a csábiaktól — mert azok magyarok — vagy tizenöt iskolásgyereket és szétszórtuk a mieink között. — Más dolgotok nem lesz — mondtuk nekik — csak reggeltől estig beszéljetek. Azután a falu minden cseresznyéje a tiétek. Hát beszéltek is azok megállás nélkül, mint az apostolok.

— Bátya! — szóltam hozzájuk megrendülve. — Hát gondolnak még maguk Magyarországra?

Pillanatnyi komoly csend ereszkedett közénk.

Azután előlépett Jano és meg szoritotta a kezemet. Előlépett Gyuro és megszoritotta a másikat, Azután elfordultak és eltüntek a Rókus-kérház irányában.

Én pedig itt maradtam ezzel a két becsületes kézszoritással a tenyeremben és tudom, hogy gyalázat volna, ha valaha meg tudnék róla feledkezni.